

epoka brązu

bronsealderen

kl. 3

Część 4

Ubrania z epoki brązu

Klær i bronsealderen

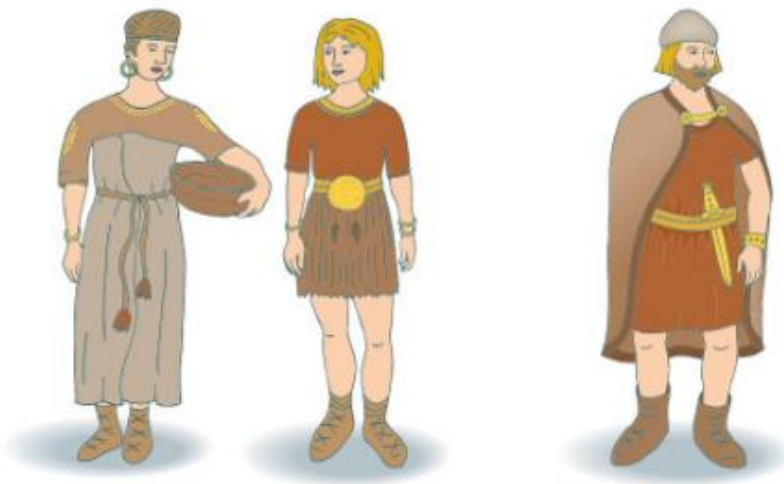
Długie domy

Langhus

Epoka brązu w Polsce: Biskupin **Steinalder i Polen: Biskupin**

Ubrania z epoki brązu **Klær i bronsealderen**

W kurhanach i grobach odnaleziono wiele ubrań z epoki brązu. Kobiety nosiły bluzki i spódnice, zaś mężczyźni rodzaj sukni do kolan. Noszono również **peleryny (kappe)** spięte sprzączką z brązu.

Bogaci ludzie nosili ozdoby i **biżuterię z brązu (smykker av bronse)**.

Dom dla ludzi i zwierząt

Et hjem for mennesker og dyr

W epoce brązu ludzie zaczęli mieszkać w domach. Domy te były długie i **wąskie (smale)**. Ściany domów były zrobione z drewna, **gliny (leire)**, krowiego nawozu i słomy. Dach pokrywano **torfem (torv)** lub **słomą (strå)**.

Długie domy (**langhus**)

Domy z epoki brązu nazywamy po prostu 'długi dom'. Niektóre potrafiły być bardzo długie, nawet do 30 metrów. W środku znajdowało się palenisko, czyli zabezpieczone **ognisko (bål)**. Dym wydostawał się przez dziurę w dachu, bo kominów jeszcze nie znano. W jednej części domu mieszkali ludzie, a druga część domu stanowiła **oborę (fjøs)** dla zwierząt hodowlanych. W ten sposób ludzie i ich zwierzęta znajdowali schronienie przed deszczem, zimnem czy atakiem **drapieżników (rovdyr)**.

	
bål	
fjøs	
langhus	
leire	
rovdyr	
smal	
strå	
torv	

ZADANIE 1 Podpisz fotografie słowami z tabeli

.....

.....

ZADANIE 2 Połącz polskie i norweskie słowa ze sobą

		
bål		długi dom
fjøs		drapieżnik
langhus		głina
leire		obora
rovdyr		ognisko, palenisko
smal		stoma
strå		torf
torv		wąski

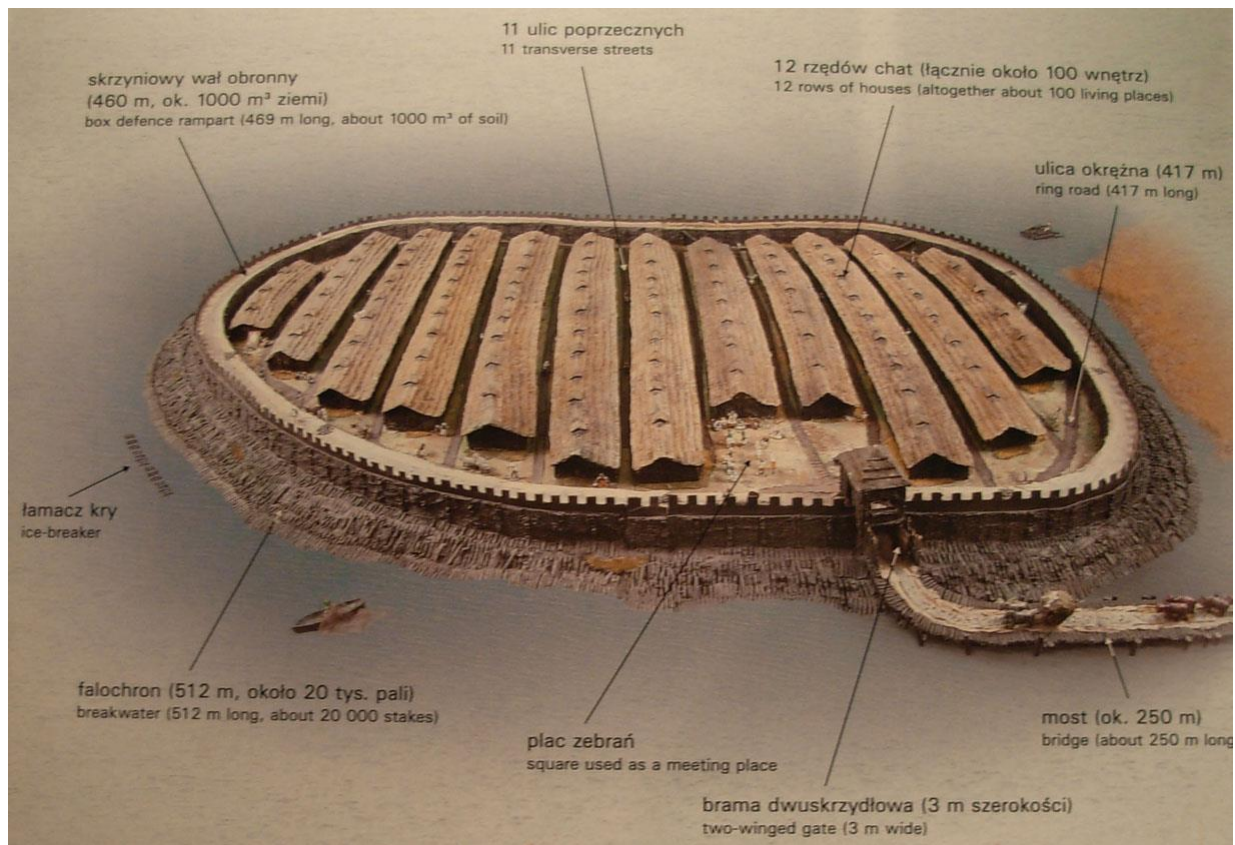
www.polityka.pl

Archeologowie odnaleźli osadę z epoki brązu w Biskupinie, niedaleko Poznania. W tamtejszym jeziorze znaleziono resztki ogrodzenia z bali drewnianych.

Badania naukowe pokazały, że osada ta została założona około 2700 lat temu i istniała przez kilkaset lat. Potem osada została zalana przez podnoszące się wody jeziora, a mieszkańcy wynieśli się w inne strony.

Zbudowano rekonstrukcję części ogrodzenia oraz dwóch spośród 12 długich domów, z jakich składała się osada. Jest to wielka atrakcja turystyczna, co roku przyjeżdżają d Biskupina tysiące ludzi.

<https://medievalheritage.eu/en/main-page/heritage/poland/biskupin-open-air-museum/>

Tak wyglądała osada Biskupin. Nie wiemy, kim byli jej mieszkańcy, ani jakim językiem mówili. Wiemy jednak, że uprawiali pola, hodowali zwierzęta, wyrabiali z brązu przedmioty codziennego użytku i handlowali z odległymi rejonami.

www.polskieszlaki.pl

ZADANIE 3 Znajdź słowa

B	O	Ś	B	U	P	G	L	I	N	A	M
I	S	S	Y	B	E	J	O	L	I	D	N
S	A	I	A	R	L	S	G	J	G	R	P
K	D	B	A	A	E	Ł	N	A	T	A	A
U	A	O	Ó	N	R	P	I	Ę	P	P	L
P	W	C	M	I	Y	Z	S	Z	H	I	E
I	A	G	J	A	N	V	K	K	R	E	N
N	Z	T	Z	P	A	I	O	C	T	Ż	I
W	T	D	Ł	U	G	I	D	O	M	N	S
T	O	R	F	Y	W	S	Y	I	H	I	K
O	B	O	R	A	A	A	A	M	I	K	O
H	G	S	S	Ł	O	M	A	U	P	I	U

peleryna
długi dom
Biskupin

ubrania
ognisko
osada

glina
palenisko

słoma
obora

torf
drapieźniki

ZADANIE 4 Połącz części zdań.

Biskupin leży		przedmioty z brązu.
Osada powstała		mieszkańcy wynieśli się w inne strony.
W Biskupinie wyrabiano		niedaleko Poznania.
Kiedy wody jeziora zaczęły zalewać osadę		rekonstrukcja części dawnej osady.
Dziś w Biskupinie stoi		około 2700 lat temu.